Educația incluzivă și modele reale de învățare

Prof. Camelia Elena Bucșa, Școala Gimnazială Nr.28, Galați

Se estimează că în întreaga lume există 240 de milioane de copii cu nevoi speciale. La fel ca toți copiii, au ambiții și visuri pentru viitorul lor. Au nevoie de o educație de calitate pentru a-și dezvolta abilitățile și a-și atinge potențialul.

De cele mai multe ori, se confruntă cu bariere persistente în calea educației, care provin din discriminare, stigmatizare și eșecul obișnuit al factorilor de decizie de a accepta dizabilitatea în activitatea școlară.

Educația incluzivă înseamnă oportunități reale de învățare pentru grupurile care au fost excluse în mod tradițional - nu numai pentru copiii cu dizabilități.

Practica incluzivă poate fi definită drept atitudinile și metodele care asigură accesul tuturor elevilor la învățământul general. Toată lumea se străduiește să se asigure că toți elevii se simt bineveniți și apreciați și că primesc sprijinul potrivit pentru a-și dezvolta competențele și a-și atinge obiectivele. Atunci când educația este cu adevărat incluzivă, aceasta poate fi benefică pentru toți elevii, nu doar pentru elevii cu dizabilități.

Câteva metode folosite în construirea unui climat incluziv în sala de clasă:

1. Cunoaște elevii și lasă-i și pe ei să te cunoască pe tine

Stabilirea unei legături cu elevii necesită timp, dar putem începe chiar cu primele zile de școală. Creând oportunități pentru ca elevii să vă împărtășească interesele, provocările și aspirațiile lor, dar și invers, se creează o legătură care poate continua să crească. Gândiți-vă la ceea ce a funcționat pentru tine în trecut și la ceea ce nu a funcționat; ce puteți face în mod constant pentru a vă conecta cu fiecare elev?

2. Creează un spațiu sigur pentru ca elevii să împărtășească valori cheie în procesul de incluziune

Elevii au nevoie, de asemenea, de timp explicit pentru a stabili conexiuni cu colegii lor. Împărțiți în mod regulat elevii în noi grupuri mici și folosiți strategia "Văd, gândesc, mă întreb" pentru a digera ceva despre care au învățat sau un eveniment de actualitate care ar putea fi în mintea lor. Prin modelarea modului în care ar trebui să funcționeze acest lucru și prin crearea unor norme de grup, elevii pot avea conversații fructuoase care să dezvolte empatia și să împărtășească opinii diferite într-un mod respectuos. Consolidarea abilităților socio-emoționale, cum ar fi empatia, recunoștința și compasiunea, în sala de clasă încurajează interacțiunile pozitive între elevi.

3. Planifică procesul didactic într-o varietate de moduri

Există din ce în ce mai multe dovezi care arată că lecțiile gamificate influențează în mod pozitiv implicarea elevilor. Jocul este cel mai bun mod de realizare a unui climat incluziv.

Prezentăm în cele ce urmează un model de proiect educational care are drept scop valorizarea elevilor cu dizabilități.

In cadrul proiectului **“Te joci cu mine, te rog?”**, fiecare copil trebuie înțeles ca un participant activ la învățare pentru ca fiecare aduce cu sine, în procesul complex al învățării și dezvoltarii, o experiență, un stil de învățare, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un model de abordare, un context cultural căruia îi aparține, o valoare.

1.Scopul proiectului :

- Perceperea diferenței dintre copii ca resurse în sprijinul educației mai degrabă decât ca probleme care trebuie să fie depășite ;
- Înlăturarea obstacolelor din calea incluziunii, obstacole provocate de societate și nu de problemele medicale specifice ;
- Schimbarea atitudinii față de copilul deficient sau defavorizat social ;
- Promovarea unei atitudini de acceptare și înțelegere firească a raporturilor dintre copiii cu nevoi speciale și copiii considerați normali;

2. Obiective elevi :

- Pregătirea elevilor de a răspunde pozitiv la provocarea diversității pentru a face față varietății existente, în mod normal, în rândul acestora ;
- Dezvoltarea abilităților copiilor cu diferite deficiențe sau probleme de învățare pentru a face față exigențelor instructiv-educative în vederea integrării cu șanse egale alături de ceilalți copii ;
- Dezvoltarea relațiilor pro-active în sensul real al integrării și incluziunii ;

3. Obiective pentru cadrele didactice și părinți:

- Abilitarea cadrelor didactice în organizarea și desfășurarea unor activități în cadrul proiectului ;
- Aplicarea unor metode active de învățare : Jocul de rol, Studiul de caz, Brainstorming-ul;
- Stimularea dezvoltării atitudinilor pozitive ale adulților față de toți copiii;

4. Grup țintă:

- Elevi, copii cu dizabilitati
- Cadre didactice, părinți

5. Resurse materiale :

- Cărti, reviste, panouri informative;
- Pliante, articole din ziare, albume;
- Panouri pentru expozitie;
- Materiale sportive;

6. Resurse umane :

- Elevi, copii cu dizabilitati
- Cadre didactice, părinti
- Președinte Fantasticii Down, Galați
- Personal DGSAPC, Galați

Nr. Crt.	ACTIVITĂȚI	DATA	PARTENERI	CINE RĂSPUNDE
1.	Pregătirea bazei materiale și teoretice pentru începerea derulării proiectului	SEPT.	*Cadre didactice, părinți*	*Cadre didactice*
2.	Activitate de informare. Ce este educația incluzivă? Cerințe și perspective. Metode active de învățare. Rolul comunității. Utilizarea unor metode de participare creativă	OCT.	*Părinti, cadre didactice, consilieri, reprezentant Fantasticii Down, reprezentanti O.N.G.-uri,*	*Cadre didactice*
3.	Activitate artistico-plastică - desen - "Hora copiilor europeni"	NOV.	*Cadre didactice*	*Cadre didactice*
4.	Activitate muzicală - "Imnul copiilor"	DEC.	*Cadre didactice, părinți*	*Cadre didactice*
5.	"Gânduri bune pentru copiii lumii" - redactarea unor scrisori cu mesaje incluzive	IAN.	*Cadre didactice, reprezentanți Asociatia "Fantasticii Down"* Galați, Școala speciala Ctin Pufan, Galați, alte școli din oraș	*Cadre didactice*
6.	"Ajută-mă, te rog" - simularea unor situații concrete de viață cotidiană care necesită intervenția celor din jur. - joc de rol; studiu de caz	FEBR.	*Cadre didactice, reprezentanți Asociația "Fantasticii Down"* Galați, alte școli din oraș	*Cadre didactice*
7.	Te joci cu mine, te rog! Activitate sportivă, flashmob	MAI	*Cadre didactice, reprezentanți Asociația "Fantasticii Down"* Galați, Scoala speciala Ctin Pufan, Galați, alte școli din oraș	*Cadre didactice*
8.	"Copile oricine ai fi, azi e ziua ta!"	IUNIE	*Cadre didactice, reprezentanti Asociatia "Fantasticii Down"* Galați, Scoala speciala Ctin Pufan, Galați, alte școli din oraș	*Cadre didactice*

7. Durata proiectului : an școlar 2022 - 2023

8. Forme de realizare :

Formele de realizare vor fi diversificate în funcție de tema abordată, de nivelul de vârstă al copiilor sau alte condiții: observații, povestiri, convorbiri, desene, activități practice, plimbări, drumeții, vizionări de diapozitive, jocuri de mișcare, jocuri distractive, etc. Indiferent de forma de realizare se va accentua ideea de folosire a contextului ludic în stimularea rutei individuale a învățării.

9. CALENDARUL ACTIVITATILOR

10. JURNALUL REFLEXIV:

Conține gânduri, sentimente, opinii, atitudini, comportamente, ale copiilor, considerate achiziții pe care l-a avut programul derulat asupra elevilor.

11. CONCLUZII:

Adesea, când explorăm universul ființei umane ne confruntăm cu o mare diversitate. Copiii care ne trec pragul clasei ne pun în situația de a cauta mereu noi soluții la problemele ridicate. De cele mai multe ori găsim soluțiile cele mai bune pentru copii. Uneori suntem puși însă în dificultate de complexitatea problemelor. Ce este mai bine pentru copilul în cauză? Ce este bine pentru ceilalți copii din clasă? Avem disponibilitate și resurse suficiente pentru a depăși problemele apărute? Acestea sunt unele întrebări pe care ar trebui să ni le punem, noi toți.

Diversitatea din cadrul grupului ar putea conduce la neglijare, excludere și segregare.

Provocările pentru grup și pentru cei responsabili de grup sunt de a menține grupul închegat și de a găsi soluții de rezolvare a situațiilor care ar putea duce la excludere sau marginalizare. Acest lucru trebuie făcut de la cea mai frageda vârstă, din familie, continuând în prima forma "de grup" la care participă copiii, prin abordarea unor modalități de lucru, prin schimbarea normelor, regulilor, strategice, de prejudecata sau stereotipice, pentru a facilita participarea deplina în activități a tuturor copiilor.

O școală poate fi incluzivă și poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor, dacă se dorește cu adevărat acest lucru.

Este nevoie de educație incluzivă deoarece copiii, indiferent de dizabilitatea sau dificultatea de învățare, au un rol de jucat în societate după terminarea școlii. Un început timpuriu în grupuri de joacă, urmat de educația în școli și colegii normale este cea mai bună pregătire pentru o viață integrată. Educația este o parte integrantă și nu separată de restul vieților copiilor.